

Κεφ. 2 : ΟΙ ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΟΙ ΑΡΙΘΜΟΙ (σελίδες 43-78 σχ. βιβλίο)

(Πράξεις και ιδιότητες, Διάταξη, Απόλυτη τιμή, Ρίζα)

§2.1 Οι πράξεις και οι ιδιότητές τους (σελίδες: 43-53 σχ. βιβλίο)

ΘΕΩΡΙΑ

- **Ρητοί αριθμοί** : $\mathbb{Q} = \left\{ \frac{\alpha}{\beta} / \alpha, \beta \in \mathbb{Z}, \text{ με } \beta \neq 0 \right\}$. Κάθε ρητός μπορεί να γραφεί ως δεκαδικός ή περιοδικός

δεκαδικός (δηλ. με επαναλαμβανόμενα δεκαδικά ψηφία). Π.χ. $-\frac{12}{5} = -2,4$, $\frac{1}{3} = 0,333\dots = 0,\bar{3}$

- **Άρρητοι αριθμοί** : $\mathbb{Q}'$. Δεν μπορούν να γραφούν με μορφή κλάσματος. Τέτοιοι αριθμοί είναι αυτοί που έχουν άπειρα δεκαδικά ψηφία μη επαναλαμβανόμενα. Π.χ. $\sqrt{2} = 1,414213562\dots$ ή όπως το $\pi = 3,14\dots$ ή το $e = 2,71828\dots$

- **Πραγματικοί αριθμοί** : $\mathbb{R} = \mathbb{Q} \cup \mathbb{Q}'$

- **Πρόσθεση-Πολλαπλασιασμός**

Ιδιότητα	Πρόσθεση	Πολλαπλασιασμός
<i>Αντιμεταθετική</i>		
<i>Προσεταιριστική</i>		
<i>Ουδέτερο στοιχείο</i>	<i>Μηδενικό</i>	<i>Μοναδιαίο</i>
<i>Αντίθετο/Αντίστροφο στοιχείο</i>	<i>Αντίθετο</i>	<i>Αντίστροφο</i>
<i>Επιμεριστική</i>		
		$\alpha\beta = 0 \Leftrightarrow \dots\dots\dots$ $\alpha\beta \neq 0 \Leftrightarrow \dots\dots\dots$
	$\alpha = \beta \text{ και } \gamma = \delta \Rightarrow \alpha + \gamma = \dots\dots\dots$	$\alpha = \beta \text{ και } \gamma = \delta \Rightarrow \alpha\gamma = \dots\dots\dots$
	$\alpha = \beta \Leftrightarrow \alpha + \gamma = \dots\dots\dots$ ($\Leftarrow$: διαγραφή ίδιου προσθετέου)	$\text{Αν } \gamma \neq 0, \alpha = \beta \Leftrightarrow \alpha\gamma = \dots\dots\dots$ ($\Leftarrow$: διαγραφή ίδιου παράγοντα)

- **Αφαίρεση-Διαίρεση**

Αφαίρεση	Διαίρεση
$\alpha - \beta = \alpha + (-\beta)$	$\alpha : \beta = \frac{\alpha}{\beta} = \alpha \cdot \frac{1}{\beta} \quad (\beta \neq 0)$

- **Δυνάμεις**

Ορισμός: Δύναμη με βάση έναν πραγματικό αριθμό a ($a \in \mathbb{R}$) και εκθέτη ένα φυσικό αριθμό n ($n \in \mathbb{N}$, $n > 1$) που συμβολίζεται με a^n , λέμε το γινόμενο n παραγόντων ίσων με τον αριθμό a .

Δηλ. $a^v = a \cdot a \cdot a \cdot a \cdot \dots \cdot a$. Ορίζουμε ακόμη $a^1 = a$ και $a^0 = 1$ (με $a \neq 0$) και $a^{-v} = \frac{1}{a^v}$, $a \neq 0$ και $v \geq 1$.

Ιδιότητες:

$a^\mu \cdot a^\nu = \dots\dots\dots$, $a^\mu : a^\nu = \frac{a^\mu}{a^\nu} = \dots\dots\dots$ ($a \neq 0$), $(a \cdot \beta)^\nu = \dots\dots\dots$, $\left(\frac{a}{\beta}\right)^\nu = \dots\dots\dots$ ($\beta \neq 0$),
 $(a^\mu)^\nu = \dots\dots\dots$ μ, ν ακέραιοι αριθμοί.

-Ταυτότητες

Ορισμός: Ταυτότητα λέγεται η ισότητα που επαληθεύεται για οποιεσδήποτε τιμές των γραμμάτων της.

Βασικές ταυτότητες:

$(a + \beta)^2 =$	$(a + \beta)^3 =$
$(a - \beta)^2 =$	$(a - \beta)^3 =$
$a^2 - \beta^2 =$	$a^3 - \beta^3 =$
$(a+\beta+\gamma)^2 =$	$a^3 + \beta^3 =$
$a^v - \beta^v = (a-\beta) (a^{v-1} + a^{v-2}\beta + \dots + a\beta^{v-2} + \beta^{v-1})$	$a^v + \beta^v = (a+\beta) (a^{v-1} - a^{v-2}\beta + \dots - a\beta^{v-2} + \beta^{v-1})$, όταν v περιττός
$a^3 + \beta^3 + \gamma^3 - 3a\beta\gamma = \frac{1}{2} (a+\beta+\gamma)[(a-\beta)^2 + (\beta-\gamma)^2 + (\gamma-a)^2]$. Αν $a+\beta+\gamma=0$ ή $a=\beta=\gamma \Leftrightarrow a^3 + \beta^3 + \gamma^3 - 3a\beta\gamma$ (ταυτότητα Euler)	

-Αναλογίες

Ορισμός: Αναλογία ονομάζουμε την ισότητα δύο λόγων. Για παράδειγμα $\frac{\alpha}{\beta} = \frac{\gamma}{\delta}$

Ιδιότητες:

$\frac{\alpha}{\beta} = \frac{\gamma}{\delta} \Leftrightarrow \alpha\delta = \dots\dots\dots$, $\frac{\alpha}{\beta} = \frac{\gamma}{\delta} \Leftrightarrow \frac{\alpha}{\gamma} = \frac{\dots}{\dots}$, $\frac{\alpha}{\beta} = \frac{\gamma}{\delta} \Leftrightarrow \frac{\delta}{\beta} = \frac{\dots}{\dots}$

$\frac{\alpha}{\beta} = \frac{\gamma}{\delta} \Leftrightarrow \frac{\alpha \pm \beta}{\beta} = \frac{\dots\dots\dots}{\dots\dots\dots}$, $\frac{\alpha}{\beta} = \frac{\gamma}{\delta} \Leftrightarrow \frac{\alpha}{\alpha \pm \beta} = \frac{\dots\dots\dots}{\dots\dots\dots}$

$\frac{\alpha}{\beta} = \frac{\gamma}{\delta} = \dots = \frac{\kappa}{\lambda} = \frac{\alpha + \gamma + \dots + \kappa}{\dots\dots\dots}$